

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás-üzletében és a szerkesztőnél fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

TRISCHLER FERENCZ

* 1859 † 1899.

Közéletünknek és vele egy kiterjedt családnak ismét nagy gyásza van.

Trischler Ferencz Zombor szab. kir. város polgármestere meghalt.

Városunk lelkes és hű vezérének vesztette el benne, a kinek városunk köz- és társadalmi életében jelentékeny szerepe volt. Agilis, munkás, minden közügy iránt érdeklődő és rendkívül jellemes férfi volt.

Férfi kora delén, munkakedve és bírása teljes testi és szellemi erejében, a mikor városunk fölvirágzására, jólétének emelésére irányuló nagy ideákkal foglalkozott, akkor állította meg útján a kérelhetetlen végzet és megakasztotta pályáját.

Városunk összlakossága — vallási és nemzeti-ségi különbség nélkül — kegyelettel borul le áldott emléke előtt.

Hisz a megboldogult kiváló tehetségét, munkásságát, szorgalmát e város szolgálatának akarta szentelni.

A vármegyei tisztikarból tiltotta őt e város polgárságának osztatlan bizalma a polgármesteri székbe. A bizalomnak e spontán megnyilatkozása nemes, jóságos szívének végtelenül jó esett. Halás is akart lenni érte. Lelkesedést, munkakedvet, szorgalmat hozott magával.

Célul tűzte ki maga elé e város emelését minden téren és minden tekintetben. A modern haladás ideái lelkesítették és alig két évi polgármesteri működése alatt sok becseset, hasznosat és maradandót létesített.

A város közéletében új mozgást, fellendülést hozott létre. E város lakossága, áthatva a haladás termékenyítő eszméjétől, mindig készséggel támogatta a város emelésére irányuló tevékenységében és sok reményt fűzött működéséhez.

Fájdalom, a halál elhervasztotta mindezeket. Ezért nagy a mi gyászunk, mély a mi fájdalomunk, igaz a mi részvétünk.

Megrendülve állunk a csapástól, szívünk

elfogódik és kételyegve kutatjuk a gondviselés kifürkészhetetlen útjait, a mely letépte őt szívünkéről. Előttünk látjuk még férfiasága teljében, élettől, egészségtől duzzadva, a mint annyi biztató remény zálogát nyújtotta, e város közönségének.

Kegyeletünk virraszt drága emléke felett és áldja dicső emlékezetét.

A haláleset.

Trischler Ferenc halála váratlanul, hirtelen jött. Vasárnap reggel kísérték az új vásártérre s onnan hivatalba ment. Egészséges, vidor kedvű volt. Ki gondolta volna — a ki látta — hogy ez az életerős férfi néhány óra múlva nincs többé.

Délben látogatást tett még sógoránál: Hauke Imre vármegyei központi főszolgabírónál és ennek családi körében jó kedvvel társalgott.

Innen hazafelé indult. A bajai-uton az „Árucarnok“ előtt hirtelen elbukott. Az utcán járókelők megrémülve futottak hozzá, fölemelték és bevitték az árucarnokba és egy pamagra fektették. Rögtön orvosokért futottak. A közelben lakó dr. Hável József néhány perc alatt meg is jelent a színhelyén, nyomban követte őt dr. Huber József városi orvos, a kik azonban már csak a beállott halált konstatálhatták.

A kik a földről fölemelték és az árucarnokba bevitték, azt mondják, hogy árva szót sem szólt, egy hangot sem adott. Csak a szeimeit forgatta még pár pillanatig s aztán azok is megjegesedtek. Dr. Hável József, a ki alig egy-két perc múlva a színhelyén termett, eret vágott, de már egy csepp vér sem szivárgott.

Az árucarnokból azonnal elüzentek a polgármester szomszédságban levő lakására. Sietve jött az árucarnokba a polgármester felesége, a ki reggel még ép egészségesnek látta hön szeretett urát.

Szívzaggató volt a jelenet, a mint az immár özvegy urinó férjét holtan megpillantotta. Éles sikolylyal rogyott össze; majd magához térvén, szívzaggató fájdalmában a haját tépve, borult a tetemre. Hivogatta, szólította, csókolt; tán új életet lehelt volna belé, de hiába! A halál

még a legkínzóbb fájdalom, a legigazabb hitvesi szeretet előtt sem hátrál meg.

Az összeverődött emberek meghatva, mélyen megindulva szemlélték a gyászos, szomorú jelenetet.

A holttestet azután elszállították a polgármester lakására, honnan pár órával előbb egészségesen ment el s a hova pár órával később holtan hozták vissza.

Trischler Ferenc élete.

A 40 éves korában elhunyt Trischler Ferenc Gajdobrán 1859. évi október hó 3-án született. Atyja kereskedő volt, anyja szül. Fülöp Emma. Gyermekeiket a gajdobrai szülői házban töltötte, nagymiveltsgű édes apja és jóságos édes anyja oltalma alatt.

Gimnáziumi tanulmányait a bajai gimnáziumban kezdte meg és a zombori főgimnáziumban fejezte be és ez után a budapesti egyetem a jogi fakultásra iratkozott be.

Jogi tanulmányai sikeres befejezése után a közigazgatási pályára lépett és mint közigazgatási gyakornok a vármegye szolgálatába állott.

A hivatalos rangfokozatban hamar haladt előre, volt szolgabíró és végül árvaszéki ülnök. Közpályája minden állásában a kiváló szorgalom, akadályt nem ismerő munkakedv jellemezték. Egyéniségének ezen két jellemvonása irányította reá e város közönségének bizalmát és két év előtt a város polgármesterévé választották meg.

Széktfoglaló beszédében nagy hatást keltett, működési programot fejtett ki, a melyet — ha korai gyászos halála közbe nem jő — mindenestre meg is valósította volna.

Finom, előzékeny modorával mindenkinek, a ki csak vele érintkezett, megtudta nyerni szeretetét és nagy népszerűsége napról-napra nőtt.

Igazi vezére volt a városnak, nem mertült el a hivatalos élet rideg atmoszférájába, hanem a társadalmi életben is tevékeny részt vett és minnütt igyekezett azokat az ellentéteket kiegyenlíteni, a melyek az egyes társadalmi körök között bizonyos válaszfalat képeztek.

E törekvésében lelkes munkatársa volt szeretett neje szül. Hoffmann Gizella urnó, ki most

A „BÁCSKA“ tárcája.

Őszi sötét.

Kimentem a szép sétatertbe
Egy késő őszi délután;
Bejártam minden kis utcáskát
S tudod, hánynyal találkozám?!

Bizony magára állt a szép kert,
Nem jött ki hozzá senkisé;
Hullott a levél búsan, árva —
Csakhogy nem sirt keservesen.

Oh! látod, szép kert, míg a nyáron
Százán keresték árnyadat:
Most, hogy a sors lever, lehullsz — most
Oh! mindenki magadra hagy!

Láng József.

A JÖVŐ SZÁZAD ALMANACHJA.*)

Üdvözlök a kortársaknak, a kikkel szépen bele-
szünk egy új évszázadba. Szokjunk hozzá, hogy egy-
két hónap múlva a XX-ik század emberei leszünk, mi
nyitjuk meg a jubiláris évet s a tegnapiról csak így
fogunk beszélni: „Emlékszel-e arra, a mit neked a múlt
században mondtam?“ Az ilyen ugrás az 1800-ból az
1900-ba éktelentül furcsán fog hatni. Ugy fogjuk ma-
gunkat érezni, mint az a hívó buddhista, a ki épen
tizedszer születik újjá, miután lelke átvándorolt virágon,
sziklán, állaton, növényen.

Feledni még sem fogjuk soha, hogy voltaképen a
XIX-ik század gyermekei vagyunk. Ezer szál fűz minket
abhoz a multhoz, belőle vettük busunkat és vértünköt.
Belőle szívtuk egész kulturánkat. Nem szakíthatjuk el
magunkat tőle, mert minden gondolatunk vissza fog

* Almanach az 1900. évre. Szerkeszti Mikszáth Kálmán. Egy-
temes Regénytár XV. évfolyam IV—V. kötete. Singer és Wolfner
kiadása. — Ára díszkötésben 1 ft.

minket vezetni a multba. Vannak hidak, a melyek lebe-
tőve teszik a mi mult századbeli időnkbe való vissza-
sétálgatást. A legszebb és legfényesebb ilyen hid a mi
művésztünk és irodalmunk. Ez az irodalom nem érzi
meg azt a percut, a melyben az óramutató december
31-én éjfélkor beleszökik az új századba. Ez az iro-
dalom, mint lassan alakuló, fejlődő organizmus megmutatja
nektünk, hogy mennyire ugrás nélkül sétálunk át a két
ikszes új időnkbe. Az írók tükörkészítői a jelennek. Ha
szépen egybegyűjtjük a legjavát annak, a mit költői
lelkű emberek papírra vetnek, megkapjuk a mi korunk
hű fotografiáját. Ez a fotografia fog minket emlékeztetni
arra, hogy nincs különbség 1900 január elseje és 1899
december 31-ike közt.

Egy ilyen tükör van előttünk: a Mikszáth Kálmán
szerkesztette 1900-as Almanach, a mely minden újévi
látogatója a Singer és Wolfnerék híres „Egyetemes
Regénytár“ának. Belőle a modern Magyarország írói
szólalnak meg, nem valamennyi, de az elbeszélő mes-
terek válogatott java. Maga a szerkesztő, irodalmunk
becses dísz, kétszer is elmondja a fényes kis kötetben
az ő elmés és történelmi magyar történeti. Ki ne
ösmerné a Mikszáth-stilust, a melyet oly diadalul til-
tettek át külföldi irodalmakba is? Hát a vezér serege,
a jelesek egész sora! Tizenöt finom, mesterial készült
novella, ötletes rajz, genrekép, elbeszélés, rajz és hu-
moreszk sorakozik egymás mellé, az irodalmi Magyar-
ország egész speciálitása. Hányféle temperamentum finom
játékában gyönyörködünk e kötet 270 lapján! A humor
mesterei közt megint csak Mikszáthot kell itt megemli-
tenünk, a ki „A számár sine curában“ címmel eredeti
zamatú finom magyar képet vet papírra. Murai Károly
eladomázik mulatságosan egy kisvárosi urról, a ki vé-
letlenül világtörténelmi bőséget kezd átvedleni a szemtük-
lára. Gárdonyi Géza az erdélyi csöpp kis fűrdő
gazdálkodásáról tíz esetvonással frappáns képet fest.
Somabázy István a fővárosi leány fűrdő-kalandját írja
meg és fényesen bebizonyítja, hogy a bakfis-álmok rop-
pantul helyhez kötött hiúságok. Hevesi József messi
ragyogó utra vizz minket: a Capri-szigetbeli kék-bar-
langba, a melyben egy érzelmes szerelmi kaland születik
meg. Lovik Károly viszont a havasok közt kószál és
novellát ír a hegymérő mérnökökről, a kik a világtól

elvágyva ősember életet élnek. Látnivaló, hogy az Al-
manach változatos mutatja be az életvázart. Be-
niezkypé Bajza Lenke még messzibb sétára kísér Angliába,
a hol egy megtört szív szomorujátéka játszódik le egy
templomban. Egy darabka Páris nyílik meg Malonyay
Dezso piktora novellájában, egy csöpp yankee-világ Szikra
kapricióz novelettjében. Előtől sugárzó magyar novellák
és rajzok, közvetlen kis mesterművek a Herczeg Ferenc,
Gyarmathy Zsigáné, Benedek Elek, Sebők Zsigmond,
Lőrinczy György, Bársony István elbeszélései, szines és
művészi képei a mi magyar jelentőnknek. Az Almanach
tizenöt mozgó tükörben szórja felénk a világ ragyogó,
hangulatos, vidám és szomorú képeit: világok nyílnak
meg előttünk, a melyeket sorra egymásután bensőn meg-
szerettünk. Jó uti portéka, gyönyörködő és finom, arra
az utra, a melyet most megteszünk az új század felé.

Egy kis izelítőt adunk a pompás kötetből, tessék
megkóstolni. A Mikszáth Kálmán előszava álljon itt, a
melylyel a kötetet bevezeti:

Előszó.

Képzletbeli miniszterek.

Közel egy negyedszázada szántom már a fehé-
r „kutyanyelveket“ mint író és mint hírlapíró. Nem birom
magamat egészen odaadni az egyiknek. Ugy vagyok,
mint Apaffy Mihály, kinek kétféle imádságos könyve
volt s ha azt látta, hogy siket fülelnek beszélő fölfelé
az egyikből, a másik vasárnap elővette a másikat.

De vagyunk így többen, az a baj, hogy sokan,
egyszer írók, mások újságírók. Egy része kedvtőlésből,
de leginkább azért, mert az egyik civilista nem elegendő.
Pedig a két foglalkozás közt nagy a különbség.

Az író a halhatatlanságnak dolgozik, a hírlapíró a
holnap napnak, de a holnap nap bizonyos, a halhatat-
lanság bizonytalan. Az író kétségkívül szuverén a fan-
tázia birodalmában s alakjai sorát maga intézi, meg-
házasítja vagy lefejezti őket, amint neki tetszik, ha-
talma nagyobb az angol parlamentnél, mert ő fűből is
csinálhat leányt, a hírlapíró ellenben a való életben dol-
gozik, tti vagy emeli az élő embereket, de egész kor-
látlanul még se bír a sorsukkal, mert a legmaróbb cikk
se törli el a csontját senkinek.

Az újságírónak ingyen jegye van a vasutakon, a
poétának ingyen lova van — a Pegázus. Valóságos ki-

megtorve zokog koporsójánál. Alig rövid idő alatt a második súlyos gyász eset ez, mely éri. Alig mult el néhány hét, hogy édes apja Hoffmann Frigyes kir. főmérnököt temette és most forrón szeretett urát veszítette el.

A város egész közönsége igaz, mélyen érzett részvételt osztozik nagy fájdalommal és keserű bánatában.

A rövid két év alatt, a míg a város élén állott, rendkívüli buzgósággal, szorgalommal és ambícióval látott hozzá az elhunyt polgármester, hogy városunk haladását előmozdítsa. Legnagyobb érdemei közé sorozhatjuk az aszfaltozást és a vásártér ügyének rendezését. Nagy buzgósággal dolgozott a villamos világítás és a lecsapolás keresztülvitelén. Mindkét ügyben megtette már az összes előintézkedéseket, úgy, hogy most már csak a keresztülvitel volt hátra. Ebben azonban megakadályozta a halál.

A város nagy szorgalmu, ambíciózus és fáradságos tevékenységű vezérét veszítette el benne. Élete és működése teljesen reá szolgált arra az őszinte részvételre, a mely a ravatala mellett megnyilatkozik.

Az általános részvét.

A megboldogult polgármester halála híre villámgyorsasággal terjedt el a városban, a járőrök csoportokba verődtek össze a népes utcákon és mély sajnálkozással és részvétellel beszéltek a gyászestéről.

A halálhíre megjelentek a középületeken a gyász hírdető fekete lobogók és tömegesen kereste fel ravatalát a közönség, a mely a családnál is mély részvételre adott kifejezést.

Báró Vojnits István főispánt, a ki Szabadkán volt s épen a délutáni vonattal volt hazatérendő, azonnal táviratilag értesítették. A főispán mélyen meghatva értesült a gyászestéről s mihamar a délutáni vonattal megérkezett, elsietett a gyászházba. Megilletődve állott meg a derék polgármester holtteste mellett s a legizgalmas részvét kifejezésével osztozott a család fájdalmában.

De nemcsak a főispán, hanem városunk közéletének többi illusztris alakjai s a közönség köréből százan és százan siettek meggyőződni, igaz-e a lejtő híre? Mert elhinni bajos volt. S a ki meggyőződött a hír valódiságáról, annak a szive összeszorult fájdalomában, mert hisz mindenki szeretett, mindenki tisztelte és mindenki becsülte a derék polgármestert.

A mélyen érzett részvét külső kifejezéséül a délután 4 óra a városháza nagytermébe hirdett szabad lyceumi előadást elhalasztották.

Deák Péter szinigazgató pedig azonnal intézkedett, hogy vasárnap és hétfőn, tehát a míg a polgármester ravatalon fekszik, szinlelőadás nem lesz. A szinigazgató ezt a következő — gyászkeretbe foglalt — jelentéssel adta tudtára a közönségnek:

Szinlelőadás jelentés.

Az a megdöbbentő és váratlan hír, mely a kora délutáni órákban villámsebességgel futotta be a várost s azt adta tudtunk, hogy a város érdemes polgármestere, Trischler Ferenc elhunyt, az egész közönség körében általános mély és igaz részvételt keltett.

Mindenki őszinte és igaz fájdalommal járul a ravatal elé, hogy elírassa a város böles és pótolhatlan vezérét.

A közönségnek igaz fájdalmában, az elhunyt személye iránt mindenkor érzett mély tisztelettel, őszinte szívből osztozik a szintársulat is. Ennek külső kifejezése ma és holnap előadást nem tartok.

E két nap legyen a gyásznak szentelve, kifejezésül a legőszintébb részvételre és a legmélyebb fájdalomnak.

Zombor, 1899. évi november kő 19-én.

DEÁK PÉTER,
a zombor-bajai színház igazgatója.

Tegnap a városi tisztikar teljes számban jelent meg a gyászházban Dekker Pál helyettes polgármester vezetés alatt és a tisztikar mélyen érzett részvétét tolmácsolta a mélyen sujtott özvegynek és családjának.

A megboldogult a vármegye árvaszékeinek nyolc éven át ülnöke volt. Az árvaszék tisztikara mindig a legnagyobb szeretettel vette körül és gyászos elmulása itt is a legmélyebb fájdalmat és részvétet keltette. Megrendítőleg hatott a szomorú hír egykori kartársaira. Az árvaszék tisztikara teljes számban felkereste egykori tisztársa ravatalát és özvegyénél Schlagger Gyula árvaszéki elnök tolmácsolta az árvaszéki tisztikar mélyen érzett fájó részvétét.

Ezekon kívül más küldöttségek is, így a felső kereskedelmi iskola tanári kara, a zombori nőegylet stb. küldöttsége kondoleált. S jöttek százan és százan magánosok, hogy igaz fájdalomnak megjelenésükkel is kifejezést adjanak. A szeretett polgármester halottas szobája a tegnapi nap folyamán valósággal búcsújáró hely volt.

A város részvéte.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága a polgármester elhalálozása alkalmából tegnap délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott.

A törvényhatósági bizottság tagjai, csekély kivétellel, teljes számban megjelentek. Komor arccal, fekete ruhában alig üdvözölték egymást. Mindenki elfoglalta helyét s szomorú arccal töprengött a várost ért súlyos gyászest fölött.

Valamivel 3 óra után jelent meg a közgyűlési teremben báró Vojnits István főispán. Elfoglalván az elnöki széket, siri csendben nyitotta meg a közgyűlést, a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével pedig Maximovits aljegyzőt bizván meg.

A főispán, mielőtt a tárgysorozatra áttértek volna, megható szavakban parentálta el a maga részéről az elhunyt polgármestert. A meghatottság és az őszinte fájdalom érzetével emlékezik meg azon férfiről, kinek gyászos elhunytja miatt a törvényhatósági bizottság ülést tart. Trischler Ferenc rövid időn át volt a város polgármestere, de ezen rövid idő alatt teljes odaadással buzgókodott minden kérdésben, a melylyel a város érdekeit előmozdíthatta. A tisztviselőknak őszinte barátja és jó főnöke volt. Ő, a főispán, benne nemcsak egyik legbuzgóbb hivataltársát, hanem barátját is elveszítette. Az ég — fejezte be a fő-

ispán a szavait — adja meg neki a nyugodalmat, legyen neki könnyű a föld.

Ezután báró Vojnits István főispán felhívására Latinovits Szaniszló tanácsnok felolvasta az állandó választmány javaslatát. Az állandó választmány azt javasolta a közgyűlésnek, hogy

a törvényhatósági bizottság az elhunyt polgármester érdemeit jegyzőkönyvileg örökítse meg, részvétét jegyzőkönyvileg fejezze ki s erről az özvegyet átiratilag értesítse,

adjon ki a törvényhatósági bizottság külön gyászjelentést,

a ravatalra helyezzen megfelelő koszorút, a beszentelésen, a gyászistentiszteleten és temetésen jelenjék meg a törvényhatósági bizottság testületileg.

A javaslat felolvasása után felszólt Kozma László bizottsági tag és a közvetkező remek beszédet mondotta:

Kozma László beszéde.

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Ebben a komor pillanatban, a mikor a mulandóság, a halál árnyéka borul valamennyiféle gondolkodására és érzéseire: szinte félelmes vállalkozásnak érzem tiszteletet.

De még a gyász nehéz érzete sem oldhat föl bennünket a szent kötelesség alól!

Vezérünk bukott le a hajó kormányáról, mely közjavainkat, közkincseinket hordozza.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Noha csak a mulandóság evangéliumának örök törvénye teljedett be fölött, noha jól tudjuk, hogy a gondviselés „csak tenyérnyívétette a mi életünket“... hogy „mi csak tegnapiak vagyunk“... „a semminél és hiábavalóságnál alábbvalók vagyunk“... Noha csak alig egy pár év volt az az idő is, mely őt közgazgatásunk élén látta: mégis, mégis... mennyit, mennyit vesztettünk benne...

Hiszzen mikor az elhunyt polgármester bizalmunk által a város haladásának vezetésére elhivatott, ő egészen új tere lépett, neki először még saját viszonyaink, érdekeink bonyolult szövénéyeivel kellett megismerkednie, hogy igényeink nagy raogorozatának egymás között való elsőbbségét megállapíthassa. Mégis, mégis: mennyi maradandó a jövő számára tett alkotás dicsérei már is emlékeztet...

Miért? Mert szilárd, mert nem tépelődő, — mert gyors volt az elhatározásban, kitartó, lankadatlan a kimért terv kivételében; mert soha nem vesztette el lelke ruganyosságát a rövidlátás, a szűkkeblűség ellenhatásainak leküzdésében, mert fegyverzetek között mindig ott volt a meggyőződés teljes odaadása, ott volt szívének izzó melege...

Ki nem tudja azt: hogy évtizedeknek sokszor fölidézett, sokszor elenyészett álma valósult meg csodálatos erőre nyomában...

Hányszor látták önk sugározni — most már megfagyott — arcának lelkes vonásait, — hányszor hallották önk — most már elnemult — ajkának nemes dicsőkedését: ha fejlődésünk, haladásunk ügyét egy-egy lépéssel előbbre vinnie sikerült!...

Közjavaink gondjának dolgozott ez a forró agyvelő — sikereink fölött érzett öröm járta át ezt a szívet... ott... még az utolsó pillanataiban is: mikor már a halál felvonta ijját, hogy életelőt veszejét nemes szívébe lövelje!...

És összerokadt!... Elbukott, mintegy a félig megnyert diadal mezéjén, nagy lelkét az ősi ködbe kihelvé...

Mekkora keserűség ebben a különben büszke gondolatban! „Harcban elesni — dicső!“ Mert viszonylag könnyű a megnyugvást megtalálni annak halála felett, a kin az emberélet esztendeinek földi mértéke betellett, a ki tehetségeit érvényesíthette, — de révedező szem-

rály ő, mikor a hátán ül. Csak mikor leszáll róla, akkor kicsiny és boldogtalan. De hát minek száll le? Hja, mert kell, mert éppen a boldogtalanság az a rét, ahol a lovacska legelni szeret.

Igy folytathatnám a különbségeket a két foglalkozás közt, felsorolhatnám azokat a kedves bohóságokat, amelyekkel a mi fekete kenyertünk körül van cifrázva, a fejedelmi többlest és a különféle prerogatívákat. De minek? Az olvasó már ebből is láthatja, hogy a fantázia országa és az ugynevezett „hetedik nagyhatalom“ különböző szélességi fok alatt fekszik, eltűnő éghajlati viszonyokkal s hogy egy kalamáriusból igazítani a kettőt, talán sok is egy embernek.

Hát persze sok, de nem lehetetlen. Teringettét, tart az ember magának a két képzeletbeli országra, képzeletbeli minisztereket... ez az egész. Nekem magamnak is két ilyen fikóm van, egy irodalmi és egy újságminiszter. Ezek keresik ki a témáimat, proppozíciókat tesznek, intrikálnak nálam egymás ellen, kontrakarrirozák egymást s beletanácsoznak egyik a másiknak a dolgaiba, azonfelül dicsérik a szakmájukat.

Az újságminiszterem így szól:

— Nincs nagyobb boldogság, mint súlyos argumentumokkal összerombolni egy hatalmas embert.

— Ugyan menjen! Szilágyi azt állítja, hogy a leg-súlyosabb vezéreiknél többet nyom a mázsálón egy szunyog teste.

A szépirodalmi miniszterem így szól:

— Semmi se ér fel az alkotás gyönyörűségével. Scott Walter egyszer így kiáltott fel: „Ha szép leány kell, irok magamnak egyet.“

— Hja, az Scott Walter volt! Lásza, Jókai már nem tartotta elegendőnek.

Csak képzeletbeli miniszterek ugyan, de azért mégis megvannak bennük a valóságos miniszterek rossz tulajdonságai s már néhányszor estem áldozatul annak, hogy egymás rovására törekessenek érvényesülni. Itt van, hogy messzebb ne menjek, a „Kis primás“ című regényem. Egy helyütt úgy kavarog a mese, hogy egy névtelen merész ifjut nemességre emel I. Mátyás király s mint-hogy a szituáció, amelyben a jutalmazandó vitézi aktus történik, egy most élő nemesi család nevéhez vágna a jejjobbán, a jelenlevő újságminiszterem, akinek mindig

vannak protegálni való emberei a Nemzeti kaszinóban és egyebütt és aki bomlik egy kis aktualitással, hozzám hajlik s azt sugja, vegyem csak bátran az illető most szereplő család nevét és előnevét, így még sokkal érdekesebb lesz a történet. Ugy is lett. Persze gondoskodtam, hogy legyen hozzá földterület is: úgy egész gavalérosan, egyik folyótól a másikig.

Hát jól van, egyszer csak kapom a leveleket az illető család tagjaitól, kik közt egy magas udvari tisztviselő és egy igen kiváló politikus is van. Irják, hogy már ők is hallottak valamit harangozni a családnak e dícteljes eredetéről, sőt több mint félszázad óta kutatják, kergetik az erre vonatkozó kutfőket, adatokat, a melyek ime szerencsésen napfényre kerültek a penész alul, de most valjaim meg stante pede, honnan vettem.

Feliletem aztán a következőket:

„Tisztelt barátom! Ezt a nemességet nem I. Mátyás adta nektek, hanem én. Legyetek azonban teljesen megnyugodva, mert körülbelül éppen annyit ér, mint a többi hasonló családi legendák. Egyébiránt maradtam stb.“

Mondanom sem kell, hogy az egész család megnehezelt rám és én keserű szívvél határoztam el, hogy többé nem adományozok nemességeket.

No, hát éppen ez az, erre jó a kétféle foglalkozás; ha az egyikben rövidség éri az embert, beletemetkezik a másikba. Nyomban ez esetre, közönséges újságreportot irtam Nagy Andrásról, aki huszezer forintos alapítványt tett Hódmező-Vásárhelyen. Elujságotam, hogy az öreg gazda artézi kutra szánta a pénzt, legyen a városnak egészséges ivóvize. Nem hallgattam el, hogy egy darabig habozott, mert egy-két odaváló ur váltig azt tanácsolta: neveltsék inkább az összeg kamataiból idők végéiglen egy szegény tanuló fiú, ez az igazi halhatatlanság, mert mindig lesz valaki Hódmező-Vásárhelyen, aki átadja a Nagy András porait, neki köszönvén tudományát.

Hát amint írom, írom, egyszer csak megfogja a kezemet, szinte akaratom ellen s vizsi tovább pennástul a papíron a pernahajder szépirodalmi miniszterem, aki szereti a szines mondatokat és nem törődik a száraz tényekkel — s folydogál az irás a következőképen:

— No, szép volna ez is — jegyzi meg Nagy András uram — majd alszunk rá egyet.

Másnap reggel volt a közgyűlés, amelyen az adományt kellett bejelenteni, kérdezi a városház kapujában a tanácsoló urak egyike:

— No, mire határozta magát kegyelmed?

Nagy András uram röstelkedve vonogatta a vállát.

— Hát csak mégis úgy gondoltuk meg az anyjukommal, tekintetes uram, hogy a tudomány már sok fejet megzavart, de a tiszta víz még egyet sem.“

Igy jelent meg a report, de lett is miatta nagy háborúság a hatalmas paraszt Londonban, maga Nagy András uram cáfoló leveleket íratott, sőt még a városi közgyűlésen is megfordult a crimen laesae Nagy Andrásienis; szónokok keltek fel, akik nagy elokvenciával demonstráltak, hogy nem hazafias dolog ilyeneket impuálni Nagy Andrásnak, aki ezt, okos ember létere, sohase mondhatta.

Képzelmek boszankodásomat! Hát van igazság a világon? En egy kis jou-jout, egy drága kövecskét tesz az öreg nyelvére, holott a Ciceró alatti is csak közönséges kavics volt, s ime kigyót, békát kiált tőle egy egész város. No, nem is irok én hamar újságcekket! Volt néhány mese vázlatom, amiket a megboldogult Grünwald Béla hagytott rám, keserűség földjében fogamzott kender, amelyekből nekem ostorokat kellett volna fonnom a magyar demokraták ellen. (Hanem én csak ingecskéket szőttem rájuk e kenderből.)

Az egyik beszélyben, ahol maga a hős különben költött alak, költött névvel, költött cselekményekkel inkább csak mellékesen, szin gyanánt, megint kicsuszik a tollamból egy igazi név. Egy felvidéken virágzó jó család ősenek, a század elején, I. Ferenc alatt, alispánkodó Pál urnak a neve.

Mindössze annyit irtam e Párról, hogy egy gyémántgyűrűt viselt, mely, midőn a bécsi udvari színház egyik páholyában ülne és tapsolna, vibráló fényével bántja a vele szemben ülő Ludovika császárné szemét, ki is azt üzeni (persze Pál ur előadása szerint) a hompenterétől: hogy szépen kéreti a tekintetes urat, legyen szives a gyűrűje követ befelé fordítani.

Ez volt az egész. Ez a kis burlieszk a gyűrűvel. Egy betűvel sem több. S ime a merre csak laktak Pál

mel, a kétség félelmével állunk meg mi itt az ő ravatala mellett, a hol az enyészet kérielhetetlen törvénye: fényes igéreteket, jogosult, félig már be is váltott reményeket sodor magával, a sir fenekére...

A megindulás felhőket vet szemem elé, mikor városunk múltjába tekintek... alig látok ott alakot, a ki haladásunk érdekeit, közjavainkat nagyobb önfeláldozással szolgálta, fölemésztebb lelkesedéssel gondozta volna mint ő — mindvégig megőrizve törekvéseinek forrásiztaságát is!

Am ragadja el a föld a porló hamvakat... az ő nevé, az ő emlékezetét előlünk a feledésnek nem szabad elragadnia!

Szomorodott szívvel fogadom el az állandó választmány javaslatát egész terjedelmében. Egyszersmind azonban, ebben a pillanatban, a mikor az elhunyt polgármester érdemeinek kivételes arányai lebegnek szemünk előtt, indítványozom:

mondja ki a közgyűlés, hogy az elhunyt polgármestert a város halottjának tekinti és eltemetéséről saját költségén gondoskodik.

Kozma László után dr. Drakulits Pál szólt föl. Mély hatással voltak reá Kozma László szavai, mert azok igaz, hű kifejezői azon fájdalomnak, a melyet a törvényhatósági bizottság tagjai a halálozás fölött éreznek. Váratlanul következett be a halál s ép azért annál nagyobb a fájdalom. Ezen fájdalom hatása alatt nem méltányolhatja kellőleg az elhunyt érdemeit. Ezután hangsúlyozta, hogy az elhunyt polgármester milyen szeretettel és lelkesedéssel karolta fel a város ügyeit. Végül elfogadta úgy az állandó választmány, mint Kozma László indítványát.

Báró Vojnits István főispán ezután határozatilag kimondotta, hogy a közgyűlés az állandó választmány javaslatát egyhangulag egész terjedelmében elfogadja; elfogadja Kozma László indítványát is, a mely szerint a város közönsége Trischler Ferencet a város halottjának tekinti s a temetés költségeiről a saját hatáskörében gondoskodik.

Csendes helyeslés kísérte a főispán szavait, mire a közgyűlés véget ért.

A gyászjelentések.

A mélyen sújtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Trischler Ferencné szül. Hoffmann Gizella a maga és alulírottak nevében mélyen lesújtott szívvel tudatja rokonai-, ismerősei- és barátaival, hogy hön szeretett felejtethetlen férje, fia, testvérbátyja, sógora, illetve nagybátyja Trischler Ferenc Zombor szab. kir. város polgármestere 1899. évi november hó 19-én délutáni 1 órakor, életének 40. évében, szívizélhűdés következtében váratlanul elhunyt. A korán elköltözöttnek földi maradványa 1899. évi november hó 21-én délelőtt 10 órakor fog a gyászszobából a római katolikus templomba vitetni, a honnan a megtartandó gyászmisze után a szent Rókus sarkterben levő családi sírboltba örök nyugalomra tetétti. Zombor, 1899. évi november hó 19-én. Legyen nyugalma csendes. Emléke áldott! Özv. Trischler Ferencné szül. Fülöpp Emma, anyja. Hauke Imréné szül. Trischler Emma, Trischler Anna, nővérei. Trischler Péter családjával, bátyja. Hauke Imre, sógora. Margit, Ilonka, Olga, unokahugai.

A város közönségének gyászjelentése pedig a következő:

Zombor szabad királyi város közönsége megilletődéssel és mély fájdalommal tudatja, hogy szeretett polgármestere Trischler Ferenc ur folyó hó 19-én délután

1 órakor váratlanul és hirtelen elhunyt. Szeretett drága halottjának temetési folyó hó 21-én fognak a helybeli róm. kath. templomban délelőtt 10 órakor megtartandó engesztelő áldozat után a róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1899. évi november hó 19-én. „Legyen munkas áldásteljes élete után örök nyugalma békés, s emlékét hirdessék a város javára teljesített maradandó alkotásai.“

A temetés.

A megboldogult polgármester temetése ma délelőtt tíz órakor lesz. A bajai uti gyászszobában délelőtt 10 órakor beszentelés után hült tetemeit a róm. kath. plébániatemplomba viszik, a hol lelkiüdvéért ünnepélyes gyászmisze fog tartatni. Mise után a Szt-Rókus temetőben lévő családi sírboltba helyezik örök nyugalomra.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága a végtisztességen testületileg vesz részt. E célból a bizottsági tagok ma délelőtt 10 órakor gyűlnek össze a városháza nagytermében, innen a gyászszobához vonulnak, a beszentelés után a templomba és a mise után végső utjára kísérik a megboldogultat.

Ujdonságok.

Kinevezés. A vallás- és közoktatástügyi m. kir. miniszter özv. Hellerné Meller Zsófiát az újvidéki polgári leányiskolához segédtanítónővé nevezte ki.

Áthelyezések. A kalocsai érceki batóság Kőrösi Antal segédlelkész Adáról Bezdánba és Poós Lajos akasztói segédlelkész Adára helyezte át.

Gyászünnepély Erzsébet királyné emlékeztetőre. A zombori állami főgimnázium Erzsébet királyné, a magyar nemzet vedangyala emlékeztetőre f. hó 20-án gyászünnepélyt rendezett. A gyászünnepély a délelőtt fél kilenc órakor a róm. kath. templomban tartott gyászmisével vette kezdetét, a melyen a tanári kar és az ifjuság a főgimnázium tornacsarnokába gyűlt össze, a hol nagyszámu díszes közönség jelent meg. A gyászünnepély az ifjusági zenekar által előadott remek gyászindulóval vette kezdetét, a melynek precíz előadása nagy hatást keltett. Utána Buday Gergely főgimnáziumi hitoktató celebrálta. A mise után a tanári kar és az ifjuság a főgimnázium tornacsarnokába gyűlt össze, a hol nagyszámu díszes közönség jelent meg. A gyászünnepély az ifjusági zenekar által előadott remek gyászindulóval vette kezdetét, a melynek precíz előadása nagy hatást keltett. Utána Buday Gergely főgimnáziumi hitoktató mondotta el remek emlékesztését megboldogult királynőnkéről. A költői szárnyalásu eszmékben gazdag gyönyörű beszéd a hallgatókat mélyen megindította. Végül az ifjusági énekkar egy megbató gyászdalt énekelt, a mire a kegyeletos gyászünnepély véget ért.

Gyászhir. Méré Ignác köztisztviselőben álló polgártársunkat súlyos vesztéség érte. Erzsike nevű leánykájára alig 4 éves korában meghalt. A köztisztviselőben álló család kedves gyermekét elhunytáról a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatják forras szeretett gyermekük, illetve testvérkéjük, unokájuk és dedunokája Méré Erzsikének folyó évi november hó 16-án délután, zsenge életének 4. évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A szeretett drága kis halott hült teteme folyó évi november hó 17-én délután 4 órakor fog a bánatos szülők bajai-uti lakásán beszenteltetni és a Szent-Rókus sarkterben örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1899. évi november hó 17-én. Legyen nyugalma csendes. Emléke áldott. Méré Ignác és neje szül. Paresetich Ilona, szül. Méré Jolán, Lajos, László, testvérei. Méré Simon és neje szül. Hümpfner Adél, nagyszül. Özv. Hümpfner Jánosné sz. Heckenshofer Rozina, dédanyja.

Uj kántor. Császa György kalocsai érsek Fleischer Vendel ó szatpári róm. kath. tanító az ó-szatpári r. kath. hívek kántorává nevezte ki.

Hymen. Kamjonkai Szemző Károly a bódásági járás főszolgabírája folyó hó 23-án vezeti oltárhoz Lallosevits Jelka kisasszonyt, Lallosevits Jakab zombori nagybirtokos és városi virilista leányát.

A Vértesi-asztaltársaság ünnepe. A helybeli Vértesi-asztaltársaságának szombaton ünnepe volt. Az asztaltársaság népszerű és köztisztviselőben álló elnöke Vértesi Károly, a ki a névnapja alkalmával nem volt itthon, most hazatérve, ezen a napon ünnepele meg névnapját. Pompás vacsorát rendezett az asztaltársaság új helyiségében, a Stebler-féle sörösrnokban. A vacsorán a házigazdán kívül jelen voltak: dr. Alföldy Árpád, Auth György, dr. Balogh Ernő, Baumann Nándor, Buday Gerő, Costa János, Csávosi Sándor, Gering Ede, Dömötör Pál, Heindlhofer Róbert id., Heinz Kálmán, Husveth Károly, Jankovits Dusán, Krump Vilmos, Kovacsits Jenő, Latinovits Szaniszló, Lang Gyula, Ludaitis Vitomir, Malesevits Miklós, Pribil Ernő, Prokopy Imre, Perviz Sándor, Sztrilich Sándor, Szalay Frigyes, Szól Sándor, Szondy Mátyás, Tárcay István, Trischler Károly és Zsulyevits Ernő. A kedélyes társaság pompás hangulatban a szeretet és tisztelet ezer jelével halmozta el az általános szeretett elnököt. Csakhamar megindult a szellemesnél szellemesebb tóztok árja. Főlköszöntőt mondottak: Buday Gerő Vértesi Károlyra, Vértesi Károly a jelenlevőkre, Trischler Károly Vértesi Károlyra, Costa János Vértesi Károlyra, Vértesi Károly Szól Sándorra, Latinovits Szaniszló Vértesi Károlyra, Szól Sándor Vértesi Károlyra, Trischler Károly Szondy Mátyásra, Szondy Mátyás a bacskaikra, Trischler Károly Heindlhofer Róbertre, Latinovits Szaniszló a jelenlevő vármegyei tisztviselőkre, Vértesi Károly Pribil Ernőre, Pribil Ernő Vértesi Károlyra, Jankovits Dusán Heinz Kálmánra, Vértesi Károly Szalay Frigyesre, Malesevits Miklós Csávosi Sándorra, Csávosi Sándor Gering Ede, Vértesi Károly Zsulyevits Ernőre, Trischler Károly a jelenlevő tanároknak, Vértesi Károly Buday Gerőre, Szól Sándor a jelenlevő volt tanítványaira, Szalay Frigyes Vértesi Károly családjára s a jelenlevő Tárcay Istvánra, Latinovits Szaniszló Alföldy Árpádra, Vértesi Károly Malesevits Miklósa, Malesevits Miklós a Vértesi-asztaltársaság kültagjaira, Szondy Mátyás a Vértesi-asztaltársaságra, Buday Gerő Perviz Sándorra, Perviz Sándor Ludaitis Vitomirra, Latinovits Szaniszló Buday Gerőre, Trischler Károly Buday Gerőre, Heinz Kálmán dr. Alföldy Árpádra, Trischler Károly Auth Györgyre, Auth György Vécsey Károlyra, Latinovits Szaniszló Gering Ede, Vértesi Károly Sztrilich Sándorra stb. A társaság a késő éjjeli órákig együtt maradt lelkesen éltetve Vértesi Károlyt. A társaság egyuttal az alkalmából is konstatalta, hogy új helyiségének vendéglőse, Stebler János, pompás étellekkel és kitűnő italokkal szolgálja ki vendégeit.

Adományok az örök imádás templomra.

Vojnits István báró főispán által Bács-Bodrogh vármegye, Zombor szab. kir. város és Zenta rendezett tanácsu városban eszközölt gyűjtés eredménye 799 forint 71 krajcár. És pedig: az almási járásból 41 frt 25 kr, az apatini járásból 64 frt 95 kr, a bajai járásból 54 frt 03 kr, a bódásági járásból 63 frt 69 kr, a kulai járásból 146 frt 65 kr, a palánkai járásból 63 frt 11 kr, az 6-bececi járásból 54 frt 86 kr, a topolyai járásból 58 frt 94 kr, a zentai járásból 111 frt 45 kr, a zombori járásból 29 frt 05 kr, a zsabolyai járásból 19 frt 10 kr, a zsolnai járásból 56 frt 33 kr, Zenta városból 40 frt 25 kr.

Jegyzőválasztás. O-Morovica község jegyző-jévé Pality Antal sándori jegyző választott meg.

Halálozás. Özv. Jankó Mihályné szül. Glaz Jozefa folyó évi november hó 16-án életének 83. évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Áldás és béke poraira!

Névmagyarosítások. Engel Mór ny. tanító „Elek“-re, ifj. Lagner József takarékpénztári tisztviselő „Lovas“-ra, Maul Károly takarékpénztári tisztviselő „Molnár“-ra, Mikovits Pál csizmadiamester „Madarász“-ra, Klein Lajos szatócs és kiskoru Janka leánya „Rónai“-ra magyarosították nevüket a belügyminiszterium engedélyével. Nevezettek mindannyian bajai lakosok.

urnak maradékai Nógrádból, Gömörből, megszólaltak sorjában nagy aprehensive, hogy az őstiket gunyolom, vagy cáfolva, hogy az egész gyűrt, légből kapott kóbolmány, az öreg ur soha nem is volt Bécsben, vagy pedig kíváncsian, hogy hiteles-e valóban a leirt jelenet? (Feletem is egyiknek trifásan: „Nekem maga Ludovika császárné beszélte.“)

De hogy még teljesebb legyen a bűnhődésem, megjelent nálam egy uri ember a családból s kívánta nyilatkoztatnám ki nyilvánosan az adat alaptalanságát. Próbáltam mentegetőzni:

— De ez nem történelem, uram, engedje meg. Én mindössze egy szép gyűrt huztam fel a fantáziámmal az ön nagyapja újjára; ez csak nem nagy vétek s ez is úgy van előadva, hogy nem vehető komolylyan. Azért van ott zárjelben: „Pál ur előadása szerint.“

— Annál rosszabb, mert ha maga nagyatyám állítja, csak annál jobban hiszi a rokonság.

— Hát aztán, ha hiszi is?

De már erre felpattant az én látogatóm és az üstökébe kapott.

— Ej uram, az én apám osztotta fel a bagyatókat és a maradékaimnak is a szemére hányhatnák a mellékágak, hogy az eltitkolt drága gyűrt az én ágamban kallódott el.

... Gondolhatják, hogy ez az eset is mélyen bántott és most már beláttam a gyökeres intézkedések szükségét. Rögtön behittam a két miniszteremet, elmondtam nekik a fentebbi három esetet.

— Lássák az urak, önök nekem sok bajt csináltak azzal, hogy egyik a másiknak a reszortjába beleszól és én aztán összekeverem a dolgokat. Vegyék tekintetbe, hogy csak olyan eseteket hoztam most föl, a hol mi adtunk valamit az embereknek, de hátha olyan esetekre gondolok, a hol elvesztünk valamit az emberektől? Ez, uraim, egyenesen a forradalomra vezetne én ellenem.

Ezeket előre bocsátva, szigorúan meghagytam, hogy ezentul, mikor az egyik miniszter nálam van kihallgatáson, a másik ne merje az orrát beletenni a kabinetembe.

Ök maguk is helyeselték ezt (a minthogy ök még sohasem helytelenítettek semmit) s kimondták közös egyetértéssel a következő rendszabályt:

hogy költött dolgokhoz a regényekben nem szabad élő embereket állítani; s hogy élő emberekre az ujságokban nem szabad költött dolgokat feltüntetni.

Mikszáth Kálmán.*

*) Előszavaimat rendszerint Katanghy Menyhért igen tisztelt hírlapíró és képviselő társamnak szoktam beiktatni megbírálás végett. Az idén a nevezetes honatyám még falun időzik családja körében, oda küldtem tehát a fentebbi apróságot, melyet a következő levél kíséretében kaptam vissza:

Tisztelt barátom!

Neked körülbelül igazad van, ámbár én jobb ideát adhattam volna kölesön, ha kértél volna. De jól tetted, hogy nem kértél. Csunya asszonytól csokot, szegény embertől kölesont ne kérj, mert azok eldicsékeszenek vele.

Az esetet azonban mégis közlöm, bővebb kiszinezésére annak, mennyire érzékeny a magyar közönség, különösen a nyomt.ott betűvel szemben. Ezek, barátom, nemcsak hogy megsértődnek, hanem valószínűleg várják, szeretik a sértést és úgy keresik a betűterében, a hogy a gombát szokás.

Hallgas csak meg. Te jól ösmerted Grünwald Bélát és szeretted. Hiszen említed is az előszóban, — épen azért jutott eszembe a dolog. Hát egyszer évek előtt bemegyek a Háza. A folyosón szemben jön velem Grünwald Béla nehezülő arccal.

— Mit vétettem én a lapotoknak? — kérde színérből kikelve. (Tudod milyen érzékeny volt.)

— Talán megbántott a lap? — tudakoltam megijedve.

— zép! — mondá düdősen. — Vérg sértetek az embert.

— Ohó! Beszűletemre mondom, nem tudok róla. De megrepérjük, a hogy lehet — feletem, a lapot kihuzva a zsebemből. — Hol van? Mi van? Mutasd meg kérlek!

— Olvasd csak el a vezéreiket!

Átfutottam mohó szemekkel, de sehol sincs benne a Grünwald név, aztán olvasni kezdem a tartalmat, hát arról szól, hogy a vita már tulajdonos előre haladt és elposványodott, ideje volna abba hagyni, a jó szónokok ugyanis elmondták a nézetüket hiteken át, a mi csiripelés ezental eshetik, az nem ér már egy hajító fát sem.

— De hisz ebben egy betű sincs ellened.

— Ugy? — kiáltott fel és a tiszta fényű kék szemében harag égett — de most már fordíts a másik oldalra és olvasd el az entreffelt-t.

Elovestam azt is; az állt benne, hogy szólásra még föl vannak jegyezve Remete Géza, Nagy Pál, Vass Pál, Szabó Pál (szóval egy csomó ismeretlen név)... és Grünwald Béla.

Peszűlt várakozással tekintett rám, hogy mit fogok mondani. Mikor fölemeltem a szememet a lapból, láttam az orrcimpái rezgését.

— Nos?

— Hát semmi — feletem. — Egy egyszerű hír. A szónokok nevei leírva az előlki káthodra fekete táblájáról. No, ebben csak nincsen sértés! Ezt akárkinek megmutathatjuk.

— Jó, — pattant fel keseredőn — de most már kombináld össze a kettőt! Erre aztán elnevettem magamat.

— Már bocsásd meg, kérlek, de kombinált sértéseket nem honorálunk.

Igy jártam meg Grünwaldal. Pedig ő legokosabb embereink közül való volt. És mégis ő találta ki a kombinált sértést. Hát halottál ilyet? Ebben az országban! Pláne a ház folyosóján, a hol olyan bőven teremnek igazi sértések. De nem elég. Az emberek telhetetlenek, barátom. Beszűletemre mondom, nem elég nekik. S mint a halakat szokás, mesterségesen is szeretnek tenyészteni a sértéseket. Különbben minden mindegy. Küldj postafordultával tizenkét pakli helvét kártyát.

Menyhért.

Kicsi rózsafának...

Kicsi rózsafának himporos virága
Lágyan csokolózik az esti szellővel,
Negédesen, lengőn ringatózik ága
Vigan eayelege a kedves ismerőssel;
Gyengéden csokolja biboros kis ajkát
A remegő szellő — félve, hogy megtépi...
Nem úgy mint az ember, ki ha látja baját
Durva mohósággal egyszerre letépi.

Kicsi rózsafának himporos virága
A mi szerelmünk is, ugy-e édes szentem?...
Lágyabban csokolja, őleli, imádja
Remegő lelked, még remegőbb lelkem;
Csak az embereknek durva lehelete
Ne tiporja széjjel himporos virágunk,
Mi töltünk ugy-e majd bántatlan lesz élte
Órízve, becézve, imádvá lesz nálunk!

Receid Gyula Béla.

Kovalszky Lajos búcsúja. Verbásról írja tudósítónk: Verbász közönsége e hó 13-én impozáns módon adott kifejezést azon tisztelet, szeretet és nagyra-bebecsülésnek, melylyel az immár nyugalomba vonult Kovalszky Lajos igazgató iránt viseltetik. 30 évi tanítási és nevelési sikeres eredménye felett érzett őszinte báládóját rótták le, midőn Uj- és Ó-Verbász közönsége, vallás- és nemzetiség különbség nélkül egyesült az üdvözlésekben és jókívánásokban, melyek mult vasárnap az új-verbázi gimnázium feldiszipert tornacsarnokban lefolyt díszközgyűlésen kifejezést nyertek. A jubilánstra lélekemelő jutalmazáskép, az utódokra pedig lelkesítő hatással volt az a szép ünnepély, melynek minden ízét az elismerés és hála érzete hatotta át. A tanulók üdvözlő dalának elhangzása után a gimnáziumi bizottság nevében Városv Károly elnök üdvözölte a jubilánst, ki meghatottan mondott köszönetet. Ezután Schneeberger János ág. ev. lelkész a verbázi ág. ev. hitközség és bácszeremi esperesség, Kármán János az ev. ref. egyház, Magyar István r. k. plébános a kath. hitközség, Blum Salamon tanító az izr. hitközség, Albrecht adminisztrátor az ó-verbázi ág. ev., Markovics Dusan gör. kel. lelkész az ó-verbázi gör. kel. egyházközség, Wagner György jegyző Uj-Verbász, Kiss Gyula jegyző Ó-Verbász közönsége, Lakner Fülöp a tanítók, dr. Wagner Károly ügyvédjelölt a volt tanítványok és Tölessy h. igazgató a tanári kar nevében — és mindegyikük nagyszámú küldöttség élén — üdvözölték Kovalszky igazgatót, ki e küldöttségek mindegyikének forró köszönetet mondott. Az ünnepély, melyen Buday, Osztrogenác és Zaubauer tanárok a zombori, szabadkai s újvidéki főgimnáziumok képviselőiben jelentek meg, a „Himnusz“-szal ért véget s mindjárt utána az olvasó-egyletben körülbelül 200 terítékű bankett volt, melyen a jubiláns iránti tisztelet és szeretet szebbnél szebb felköszöntőkben nyert kifejezést. A jubiláns mellett Wlassics Gyula miniszter, Fehér Ipoly főpát és dr. Platz Bonifác főigazgató is, kiknek az intézet felvirágztatása körül első sorban elévülhetlen érdemeik vannak, lelkes ováció tárgyát képezték és mindhármukhoz üdvözlő távirat küldetett. Az ünnepély, mely méltó volt az ünnepelt férfinhoz, az esti órákig eltartott és soká emlékeztet marad a magyar kultúráért áldozni kész verbásziak előtt.

Halálozás. Poppovics Dusan vármegyei nyug. központi főszolgabíró hosszú szenvedés után folyó hó 17-én életének 46. évében elhunyt. Elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk rokonainkkal és ismerőseinkkel, hogy szeretett felejtetelénél férjem, illetve atyánk, fiam, testvératyánk és sógorunk Poppovics Dusan nyug. megyei központi főszolgabíró folyó évi november hó 17-ik napján esti 9 órakor 46 ik életében, hosszú szenvedés után, Budapesten elhunyt. A drága halott hült tetemei Adára szállítatnak, ott e hó 19-én délután 3 órakor a gör. kel. szerb templomban beszenneltetnek és a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetnek. Budapesten, 1899. évi november hó 18-án. — Áldás emlékére! — Poppovics szül. Ruzsics Julia, özvegye. Poppovics Lyubicza, Poppovics Jelka, Poppovics Vera, gyermekei. Özv. Poppovics szül. Gajcsinovits Lyubicza, anyja. Dr. Poppovics István családjával, hátravagy Zsupanszky szül. Poppovics Helén gyermekeivel, Poppovics Sándor családjával, Poppovics Boskó, Poppovics Mikró nevével, Poppovics Voin, Pernikszádi Milán szül. Poppovics Katalin törvényes, testvérei. Özv. Maximovics sz. Ruzsics Antonia, sógornője.

Köszönetnyilvánítás. A kik ismerik Bács-Keresztúr község lakosságát, a szorgalmas, a tanulókony s kellő tapintatos oktatás után a magyar nyelvet szeretettel becsülni tudó orosz népet, tudják méltán ama hazafiak érdemeit, kik az itteni, eddig orosz tanyelvé községek iskolák államosságánál közreműködtek. Mi szerencsés esők, kik az így a magyarság terjesztésére szolgáló iskolának tanítóivá lettünk, most e helyen is köszönetet mondunk dr. Hoffmann Károly, dr. Molnár Károly, Gräff Niká, dr. Széchenyi Tamás és Arnold Károly uraknak működésükért az összesek nevében, kiket a magyarok Istene segítségével majd sikerülni fog magyarul megtanítanunk, mert a ki egyszer tudja ezt az edes nyelvet, azt nekünk tovább tanítanunk már nem kell, oktatni fogja az, mivel az aranymondás is kifejezi: Nyelvben él a nemzet! Bács-keresztúri állami elemi iskola tanítói testülete.

Letört virágszál. Antits Milán sürgyárost súlyos csapás érte. Alig 14 éves kis leánykája rövid szenvedés után meghalt. A gyászoló család a következő jelentést adta ki: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk rokonainknak, jóbarátainknak és ismerőseinknek, hogy a mi szeretett leányunk, testvérünk, illetve unokánk Antits Leposzáva rövid, de súlyos betegség után 14 éves korában ma, november hó 16-án délelőtt 11 órakor elhunyt. A megboldogult hült tetemei folyó hó 17-én délután 3 órakor fognak a Szent-György-templomban beszenneltetni és onnan a Nagyboldogasszonyról nevezett temetőben a családi sírboltba örök nyugalomra helyezni. Áldás emlékére! Antits Milán, Antits sz. Markovits Anna, szül. Miléna, János, Vidoszáva, Mária és György, testvérei. Antits János, özvegye. Antits Anasztázia, özvegye.

Házavatás. Katymárról írja tudósítónk: Ha a zombori kir. törvényszék tudós elnöke a szabad lyceumi felolvasása előtt látta volna Till Imre Katymáron épített új házat, még bátrabban állította volna, hogy a XX. század izlésiránya a chaosból lassan ki fog bontakozni. Mert valóban feltűnt az az izlésirány, a melyben az említett katymári előkelő polgár háza épült. Bármely esztétikai érzést kielégít. Folyó hó 16-án volt ezen izléstéljes új háznak — miután már előzőleg egyháziilag beszenneltetett — polgári felavatása, a melyen a helybelieken kívül a vidékről is résztvettek: Maison Mihály rigaczi esperes, Bichler Vilmos sztanisicai takarékpénztári igazgató és Nezmírák Mátyás sztanisicai jegyző. Az ünnepi ebédnél Maison Mihály esperes mondott áldomást az új ház birtokosára Till Imrere és nejeire. Kivánta nekik, hogy az új házban az isteni Gondviselés még több menyeyei és földi javakkal halmozza-el. Az ünnepi társaság jókedvben töltötte el a napot és a szorgos háziur saját természet rízlíngi borának inspirációja mellett mindenki iparkodott az új ház esztétikai izlésirányából minél többet magával vinni.

A honvéd utolsó kívánsága. Adán f. hó 15-én meghalt Bojtok István 48-as honvéd 78 éves korában. Halála előtt darab papirt kért, rá írta a Kossuth-nótát és meghagyta, hogy azt koporsójába tegyék.

Halálozás. Schumacher Frigyes bajai m. kir. postaszállító és neje szül. Lebach Krisztinát súlyos betegség érte, egyetlen fiu gyermekük Schumacher Jenő I. oszt. gimnáziumi tanuló folyó hó 13-án életének 10. évében hosszas szenvedés után elhunyt.

Táncvigalom. Szivacról vették a következő meghívót: A szivaczi fiatalok O-Szivaczon „Huber“ szállójának összes termeiben folyó évi november hó 25-én (szombat) az ó-uj-szivaczi delegyelt pénzútra javára zártkörű táncvigalmat rendez.

Visszavont névmagyarosítás. A „Budapesti Közlöny“-ben szokatlan értesítés jelent meg. Hűn Gáspár máv. pályáor megmagyarosítani akarta nevét. A belügyminiszter ezt meg is engedte, de most egy újabb intézkedéssel az előbbi rendeletet hatályon kívül helyezte. Az erre vonatkozó rendelet így hangzik: „Hűn Gáspár máv. pályáor, újvidéki lakosnak a „Budapesti Közlöny“ hivatalos lap 1898. évi 235. számában közzétett névmagyarosítása tárgyában 1898. évi 98,398. szám alatt kelt belügyminiszteri rendelet folyó évi 117,700. sz. ugyanottani rendelettel, hatályon kívül helyeztetett.

Boritaladó és husfogyasztási adó beszedési jog. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság értesítése szerint az Ada község területén fizetendő boritaladó és husfogyasztási adó beszedési joga az 1900. évi január hó 1-től 1900. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a földmondás fenntartásával az 1901. évre is nyilvános árverés útján bérbeadatik. Az árverés a m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében 1899. évi november hó 25. napján délelőtti 9 órakor fog megtartatni és amennyiben ez az árverés eredményre nem vezetne, a második, esetleg a harmadik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanolyan órában fog megtartatni. A bérelni kívánók a következőknek vegyék tudomásul: 1. a kikiltási ár évenként a boritaladó fejében 16986 kor. 06 fil., 2. a husfogyasztási adó fejében 3707 kor. 28 fil., összesen 20693 kor. 34 filléren határozatlik meg. Az érdeklődőknek bővebb fölvilágosítást nyújt a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság 109281,VI—1899. sz. alatt kiadott árverési hirdménye.

Rigyica a párisi kiállításon. A rigyicai róm. kath. plébánia-templom az 1900. évben Párisban rendezendő nemzetközi kiállításra a következő történelmi műkincseket küldötte: 1. Keresztelőtál, a bold. szűz képével, angali üdvözlöt, sarga réz, JCH: BART: AL: ZEJT: GELÜCK: felirattal. 2. Kép, fára festett, szárnyas oltárról való, 4 drb: a) Angyal üdvözlöt; b) Mária látogatása Erzsébetnél; c) Pásztorok imádása; d) Menekülés Egyiptomba. 3. Kép, olajfestmény pléblemezre, szent Pétert ábrázolja, préselt pléblekeretben. 4. Kép, olajfestmény pléblemezre, Magdolnát a barlangban ábrázolja, préselt pléblekeretben. 5. Kép, pléblemezről kiverve, aranyozott, szent Katalint ábrázolja, kerete préselt pléblemezről. 6. Kép, préselt pléblemezről kiverve, szent Borbálát (?) ábrázolja, kerete préselt pléblemezről. 7. Dombormű, bronzból öntött, aranyozás nyomával, Krisztus levétele a keresztől. 8. Dombormű, párja az előző számnak, Fájdalmas szűz Mária a kereszt alatt.

Közegészségügyi mondások a nép között. Erdekes és messze kiható intézkedésre határozta el magát az országos közegészségügyi egyesület. Azon tapasztalatok okhva, hogy a legszükségesebb egészségügyi követelményekkel sincs a közép tisztában, olyan formát választott ezek általánosítására, mely bizony eredményre vezet. Ugyanis az elengedhetetlen közegészségügyi tudnivalókat mondásokba foglalta és a jövő évi naptaárakban közzéteszi. A naptaár pedig egyedül szemléltetlélké a magyar földmivelőnek, nem fogja figyelmét elterelni az a sok okos és hasznos mondás sem, mely tulajdonképen saját testi egészségének megővését célozza. Ezek a mondások átmennek így a nép tudatába és majdan közmondásokká, példabeszédeké válnak.

A történelmi társulat évkönyve. A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat évkönyve, melyet Roediger Lajos a társulat nagyérdemű titkára szakavatott ügyességgel szerkeszt, a következő tartalommal jelent meg: 1. A biharmegyei és nagyváradi tört. és rég. muzeumnak Bács-Bodrogh vármegyére vonatkozó eredeti oklevelei. Közli Zsák J. Adolf (első közlemény). 2. A báb-monostori apátság. Irta Erdújhelyi Menyhért. 3. Szabadkai szűzkepűzjegye a szabadságharc idejéből. Irta Gohl Ödön. 4. Feljegyzése azon ellenséges csapatoknak, melyek 1849. évi február hó 3-tól október hó végéig Bácskából jöve Kis-Közszegen elszállásoltattak. 5. Utmutatás a régiség-leletek szállítására. Irta Roediger Lajos. 6. A bácsi tiszáninneni koronai kertlet jogfejlődési története az 1751. évi kir. szabadalmi levél kiadásától kezdve. Irta Szárics Bertalan III. 7. Bácsi szekereseik. Irta Holzmann Ignác. 8. Társulati ügyek. 9. Egyleti mozgalmak. Lapszemle.

A ló. Amint egy kilenc éves pubi fejében él és létezik, úgy írta le a minap iskolai feladatul a mi Pista fiunk: „A ló állat, négy lába van, minden sarkán egy. Hátral is van még egy, de az nem láb, az fark, melyen szőr van, azt lehet lizni, akkor a ló rug. Előli van a lónak a feje, azt kell felkantározni. A fején főt van két füle, azzal hall. Ha a lovat megcsiklandozzák, akkor a fejére hajítja a fülét, akkor én elszaladok. A füle mögött van a sörénye, az hajból van. A ló lent vasból van. A ringlispielen fából van és öt krajcárba kóstál. Ezt mi nagyon szeretjük. Ha az ember nem néz oda, mikor felszállunk, akkor semmibe sem kerül. Némelyik lovon katonák ülnek. A kis lovat póninak hívják. Ha a lovat ütik, akkor szalad. A sovány lovat gebének hívják. Némelyik gebe megdöglik, másikat levágják. Ebből készült a matrác és a virsli. A mama nem szereti, de a papa igen. A lónak négy nagy körme van, ezeken szalad. Néha új körmöt kap. Ha a kovács levágja a régi, azt én a János pipájába dugom. Akkor hány.

A hazai ipar támogatása. A kereskedelemügyi miniszter legközelebbi törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé a hazai iparnak állami kedvezményekben való részesítéséről. Az 1890. évi XIII. t. c. érvénye ez év végén lejár és habár az említett törvény tíz évi határa alatt gyáriparnak kétségtelettel fejlődött, a fejlődés aránya nem olyan, hogy nélkülözhetővé tenné továbbra az állami kedvezményezést. Az új törvény figyelembe kell fogja terjedni arra, hogy a főváros, mint középpont mellett erős vidéki gécepontjai is legyenek egyes iparágaknál. A törvényjavaslatba fölvetették a kézműipar is, valamint a háziipar. A matnyiban azoknak egyes ágai a tömegtermelésre utalvák, résztvenni fognak a gyáripark kedvezményeiben.

Becsapott munkások. Valami munkafelügyelőnek adta ki magát egy vidéki ember, ki a mult hét egyik napján késő este érkezett Becsére és még akkor meghirdette, hogy 100 munkásra van szüksége, kik Apatin környékén árkot fognak hányni és azért 1 frt 30 kr napszámért kapnak. A munkások örömmel hordták hozzá munkakönyvüket s már abban is megállapodtak, hogy másnap délután 3 órakor az előjárásúgnál szerződést kötnek. Mire azonban a 3 óra eljött, a munkafelügyelő meg elment. Azóta hült helye. Azt mondják, hogy a munkásokat nem csalta meg, csak bolondá tette. Mi célja lehetett az ismeretlen alaknak?

Cigányszerelem. Vettük a következő előfizetési felhívást: Előfizetési felhívás. A midőn elhatároztam „Cigányszerelem“ és „A balasz szeretője“ című népsziműveimet könyvalakban, a magyar olvasó közönség elé adni, tettem ezt — jóbarátaim tanácsára — azért, hogy mindenki, mielőtt esetleg szinpadon látna darabjaimat, győződjék meg róla, hogy a cigányéletnek is vannak nemcsak karikatúrái, mint azt — az újabb népsziműírók különösen — szeretik feltüntetni, de vannak nemes, szépen érző, gondolkodó elemei is, mint ez a „Cigányszerelem“-ből — mit József főherceg öfensége legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott! — olvasható. „A balasz szeretője“ című népsziművem pedig a szegedi és Szeged-vidéki halászeletheb van merítve. Ezt sem árt előre megismerni a színészetért s sziműirodalomért még lelkesltuli tudó közönségnek! A két füzet ára 2 korona. A megrendeléseket kérem ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésbe (Budapesten, VIII., Múzeum-körút 2. szám.) Budapesten, 1899. november 5-én. Dankó Pista.

Színészet.

Sztojanovics Jenő bájos operettje, a **Kis molnár** kertül előadásra csütörtökön este Pálffy Nina felléptével. A bájos és poétikus énekpartikban gazdag operett csinos előadásban ment. Pálffy Nina mint Fejedelem excellált. Temperamentumos, könnyed játékával s pompás koloratúrájával nem egy ízben provokált tapsvihart. Különösen az „Erdő sűrűjében behi szép, ha rivalg a ktrt...“ kezdetű solójával aratott óriási tisztezt. A „Róza-róza szál, nyilik egymagában...“ kezdetű s Gy. Lónyai Piroskával előadott III-ik felvonásbeli duettjét kell még külön kiemelntünk, hol tiszta pianóval szinte brillirozott. Celesztá szerepét Gy. Lónyai Piroška sok graciozitással interpretálta. „Szállj el szép kis fecske röpké szárnyon...“ kezdetű solóját kedvesen és eléggé tisztán adta elő. Játéka is élénk volt és kellemes. Szeretnők tudni azonban, hogy miért hagyta ki a „Te olyat vész feleségül, a ki téged nem szeret...“ kezdetű I-ső felvonásbeli duettet? Gyárfás Ödön (Gerstel Flórián) ma számbavehető operett-érőnek bizonyult. Baritonja kellemes, játéka elfogadható volt. Az a modorosság s az a kellemetlen alpthozs, a mi az ő drámai kísérletezéseit jellemezte, majdnem teljesen eltűnt, a mikor a tehetségének és erejének megfelelő téren mutatkozott be. Deák Péter Bicski Andrása humoros kreatura volt. Lorándiban (Oláh Péter) bár konstatálhatjuk a zenei tudást és zenei intelligenciát, de sajnálattal kell konstatálnunk azt is, hogy a tenorja gyenge. L. Perczel Mari a Fejedelemné — szerepének eljátszására vállalkozott. Mi eddig arról győződöttünk meg, hogy ő komika és ezen meggyőződésünket nem változtatja meg még az sem, hogy ezen, quasi-coloratur parti megjátszására vállalkozott. És ezzel eleget is mondtunk az ő ez esti debutjáról. Egyébként még csak azt kérdezzük a rendezőtől, hogy ugyan mi szerepe van az operettekben a férfi-karnak? Mert mi eddig úgy tudtuk, hogy a kar énekel? A Kis molnárban pedig sztrájkolt vagy három kórta a négy darab közül.

Pénteken nem volt előadás. Szombaton a **Görög rabzolgá**-t adták másodsor. Ez az előadás jóval felette állott a premiérenek. Pálffy Nina Aspasziája az est fénypontja volt. Pompás játékán és gyönyörű táncain kívül gazdag és izlées toalettjéért kell külön is felemlitnünk. Gy. Lónyai Piroška Irizse kedves jelenség volt. Gyárfás ügyesen játszotta meg Diomédét és bensőséget, közvetlenséget vegyített egy játékká, mint egyes énekpartijába. Dulics Mariska bágyadt volt s megmagyarázhatatlan indispozícióval küzdött. A rendezésért dicséret Lorándynak.

Vasárnap és hétfőn a polgármesternek váratlan halála következtében előadás nem volt.

(G. J.)

Vármegyei közgyűlés.

Több sürgős ügy letárgyalhatása végett rendkívüli közgyűlés válna szükségessé, ezen közgyűlés hatánapján folyó évi november hó 30-ik s a szükséghez képest következő napjának reggeli 10 órája tüzetek ki.

Tárgysorozat:

- Bellügyminiszteri intézvény a 631/kgy. 1899. határozattal rendszeresített 2 járási és egy központi irnoki állás jóváhagyása és az állami pótvadalmazás kiutalása tárgyában.
- Főispán ur ömeltősege mint az állandó bíráló választmány elnöke bemutatja a vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak 1900. évre érvénynyel bírandó névjegyzékét.
- Baranya vármegye átirata a vármegyei tisztviselők sürgős rendezése iránt az országgyűlés képviselőházhoz intézett felirat pártolása tárgyában.
- Szolnok-Doboka vármegye közönségének átirata az országos képviselő választások alkalmával kizárólag helybeli, a viszonyokat teljesen ismerő jelöltek pártolása iránt.
- Vasvármegye közönségének átirata az állami tűz- és jégkár biztosítások törvényhozás útján leendő szabályozása tárgyában.
- Hont vármegye közönségének az országgyűlés képviselőházához intézett és pártolás végett megküldött felirata a nép között mindinkább terjedő pálinkaivás korlátozása tárgyában.
- A szegedi kereskedelmi és iparkamara áteszi a Gajdobra közszégen létesült ipartestület alapszabályait.
- Alispáni előterjesztés a vármegye választott bizottság tagjai névjegyzékében előfordult tisedések betöltése iránti intézkedések megtétele tárgyában.
- Alispáni előterjesztés a kir. törvényszék elnökének a kir. törvényszék címerének kifüggesztésére adott ideiglenes engedély jóváhagyása iránt.

10. Alispáni előterjesztés az 1894. évi 453. B. M. sz. határozata egyes megyebeli községeknek „Bács“ jelzővel leendő ellátását jóváhagyó 92744/1899. belügyminiszeri intézkedésének Bács-Petrovosszellő községre leendő kiterjesztése tárgyában.

11. Alispán jelentése Szengen Antal rác-militicsi kör-állatorvos egy évi szabadságideje iránt.

12. Bács-Bodrogh vármegye közegészségügyi bizottságának jelentése Bács-Kereszturon felállítandó gyógyszerár iránt.

13. A vármegyei mezőgazdasági bizottságának véleményes jelentése Zenta város által a szőlő-tenyésztés elleni védekezés tárgyában alkotott szabályrendeletre.

14. Ugyanannak jelentése Borsód községében a kertész fizetése beosztásait kimondó községi határozatra.

15. Mrkai Jása és társai felebbezése Ada község képviselőtestületének a községi képviselő választási helyének kijelölése tárgyában hozott határozata ellen.

16. Guelmino Alajos felebbezése Zenta város képviselőtestületének nyugdíjazását megtagadó határozata ellen.

17. Turnovszky Rudolf felebbezése Karavukova község képviselőtestületének a templom kiközveztéséhez adandó fuvar és kézi napszám kiszolgáltatása tárgyában.

18. Dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró felebbezése a vármegye alispánjának számlája érvényesítését megtagadó 31541. számú határozata ellen.

19. Matos János felebbezése Bács-Szent-Tamás község képviselőtestületének a községi közgyűlési jegyzőkönyvek magyar nyelven való vezetését megtagadó határozata ellen.

20. Dr. Benedek Jakab felebbezése Mosorin község képviselőtestületének a körorvos trachomakezelési díjai tárgyában hozott határozata ellen.

21. Dr. Ott Konrád felebbezése Szeghegy község képviselőtestületének a községi orvos látogatási díjai tárgyában hozott határozata ellen.

22. Schröder György felebbezése N-Palánka község képviselőtestületének a tanítói lakások beosztása tárgyában hozott határozata ellen.

23. Kohn Mór és társainak felebbezése O-Palánka község képviselőtestületének a községi tenyész apaállatok eltartása tárgyában hozott határozata ellen.

24. Major János és társainak felebbezése O-Becse község képviselőtestületének az esküdttek napidíjai tárgyában hozott határozata ellen.

25. Szlavikovits József és Mihály felebbezése Báthmonostor község képviselőtestületének törlési engedély kiadását megtagadó határozata ellen.

26. Martin József felebbezése Filipova község képviselőtestületének a kántor és harangozó javadalmazása tárgyában hozott határozata ellen.

27. Tovarisoa község képviselőtestületének határozata Eih Rezső lakbérilletményének megtagadása iránt.

28. Petrovosszellő község képviselőtestületének határozata Vanya Antal és társai által megvett földárának perlése iránt.

29. Uj-Verbász község képviselőtestületének határozata néh. Uhlyarik László hagyatékából esetleg várható jog tárgyában.

30. Sándor község képviselőtestületének határozata a Zárics György és társai ellen vezetett per költségeinek viselése tárgyában.

31. Tittel község képviselőtestületének határozata az elbirtokolt községi földek visszavétele tárgyában.

32. Csantavér község képviselőtestületének határozata állami ménék tartása tárgyában.

33. Bács-Keresztur község képviselőtestületének határozata a körállatorvos látogatási és gyógykezelési díjai tárgyában.

34. Gyulafalva község képviselőtestületének hason tárgyában hozott határozata.

35. Csonopla község képviselőtestületének hason tárgyában hozott határozata.

36. Dautova község képviselőtestületének hason tárgyában hozott határozata.

37. Turia község képviselőtestületének hason tárgyában hozott határozata.

38. Vajszka község képviselőtestületének hason tárgyában hozott határozata.

39. Bogyan község képviselőtestületének hason tárgyában hozott határozata.

40. Tittel község képviselőtestületének határozata a körállatorvos látogatási díjai tárgyában.

41. Hetzel Henrik kuczurai helyettes állatorvos oklevelének meghirdetése.

42. Goszpodince község képviselőtestületének határozata Pejits Mita segélyezése tárgyában.

43. Ugyanannak határozata Máríts Katica segélyezése tárgyában.

44. Ugyanannak határozata Nedelykov György törlési engedélye tárgyában.

45. Tittel község képviselőtestületének határozata Jerkov Jakab törlési engedélye tárgyában.

46. Ugyanannak határozata Szóke József törlési engedélye tárgyában.

47. Ada község képviselőtestületének határozata Pichoda Sándor tartozásának törlése tárgyában.

48. Ugyanannak határozata Csuzdi Ferenc és társai törlési engedélye tárgyában.

49. Kis-Hegyes község képviselőtestületének határozata Filó József és társai törlési engedélye tárgyában.

50. Báthmonostor község szabályrendelete a fogyasztási adó beszedési jutalék hovatfordítása tárgyában.

51. O-Soóvé község képviselőtestületének határozata a telekkönyvi betétek másolatainak beszerzése tárgyában.

52. Csonopla község képviselőtestületének határozata a községi orvos látogatási díjai tárgyában.

53. Felső-Szent-Iván község képviselőtestületének határozata az új kataszteri felvételből eredő földadó különbözet megtérítése tárgyában.

54. Cservenka község szabályrendelete a fogyasztási adó kezelési jutalék hovatfordítása tárgyában.

55. Bajsa község képviselőtestületének határozata az óvodai épület bérlete tárgyában.

56. Mélykut község képviselőtestületének határozata Balogh Ferenc házvétele ügyében.

57. Ugyanannak határozata a fogyasztási adókezelők díjai tárgyában.

58. O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata az oromi földek bérbeadása tárgyában.

59. Ugyanannak határozata a községi vagyon biztosítása tárgyában.

60. Ugyanannak határozata a kisajátított területekre vonatkozó szerződések tárgyában.

61. O-Morovica község képviselőtestületének határozata a jegyzői földek hasznélvezete tárgyában.

62. B-Földvár község képviselőtestületének határozata a régi adójegyzői lak eladása, illetve a kikiáltási ár leszállítása tárgyában.

63. Zenta város határozata a gazdasági ismétlő iskolai tanítók díjainak honnan leendő fedezése tárgyában.

64. Petrovosszellő község képviselőtestületének határozata Varga János segélyezése tárgyában.

65. Ugyanannak határozata Kránitz László segélyezése tárgyában.

66. Apatin község képviselőtestületének határozata a polgári iskolai igazgató-tanító pótléka tárgyában.

67. B-Feketehegy község képviselőtestületének határozata a községi alapok visszatérítése tárgyában.

68. Turia község képviselőtestületének határozata a lovasrendőri állások megszüntetése tárgyában.

69. Veprovác község képviselőtestületének határozata a rendőrök fizetésének rendezése tárgyában.

70. O-Palánka község képviselőtestületének határozata a községi orvos fizetésének felemelése tárgyában.

71. Uj-Futtak község képviselőtestületének határozata a rendőrség fizetésének és létszámának megállapítása tárgyában.

72. D-Szt-Iván község képviselőtestületének határozata a fogyasztási adókezelők díjai tárgyában.

73. Gyurgyevó község határozata a földbérletek tárgyában.

74. B-Cséb község szabályrendelete a napszamosok közköltsege tárgyában.

75. B-Martonos község képviselőtestületének határozata a 60000 frtos kölcsön visszatérítése tárgyában.

76. Tripolszky Gyula főispáni titkár kérvénye a hód-sági szolgabírói hivatal vezetésével történt megbízatása alkalmából felmerült költségeinek megtérítése tárgyában.

77. Lykár János kérvénye a Kovács József ösztöndíjnak az egyévi katonai szolgálat tartamára leendő élvezetése iránt.

78. O-Futtak község 1897. évi közpénztári számadására hozott 374/egy. 1899. sz. határozat kiigazítása.

79. Bács, Uj-Verbász, Torzsa, Obrovác, Uj-Soóvé, Szilbás és Bács-Martonos községek határozata behajthatlan követeléseinek leírása iránt.

80. Szántova község 1856., 1857. és 1858. évekből eredő követeléseinek leírása tárgyában hozott határozata.

81. Bács-Földvár 1899. évi községi közüti költségvetése.

82. O-Sztopár, O-Becse, Bács-Földvár 1900. évi községi közüti költségvetése.

83. Pivnica, Bikity 1900. évi községi költségvetése.

84. Gardinovec 1896., Gyurgyevó 1895—96., Vilova 1897., Felső-Kovil 1898., Alsó-Kovil 1898. évi képzési és nevelési alap számadásai.

85. Alsó-Kovil 1897., 1899. és Turia 1897. szegény-alap számadásai.

86. Zsabya község képviselőtestületének határozata a községet terhelő régi közmunkaváltás összegének 10 évi kamatmentes részletekben leendő megfizetése iránt.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
 köz- és váltó-ügyvéd.
 Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Bérleti hirdetés.

Az ó-morovicai izr. hitközség tulajdonát képező a pacséri határban levő „Ungar Benjámín“-féle alapítványföld — mintegy 100 lánca — **1900. júniustól** kezdve több évre bérbe adandó. Bővebb értesítést az ó-morovicai izr. hitközség elnöke ad. **Ó-Morovicán, 1899. novemb. 12.**

SCHULHOF LEÓ,
 hitk. jegyző.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a hód-sági kir. járásbírósg Sp 116/2. számú végzése által dr. Scultéty Jenő hód-sági ügyvéd által képviselt rác-militicsi árvtár javára Lemli János rác-militicsi lakos ellen 3 frt 45 kr tőke, ennek 1899. évi január hó 1-ső napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 18 frt 3 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 474 frt 20 krra becsült lovak, kocsik, tehén, szobabutor, ágyemű, hordók stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1899. V. 453/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Rác-Militicsen alperes lakásán leendő eszközölésére **1899. évi november hó 27-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hód-sághon, 1899. évi november hó 12-én.

Váczy János,
 kir. bir. végrehajtó.

Kihirdetés.

A bajmoki anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvezető-helyettese kihirdeti, hogy:

1. Szabó Ferenc, ki családi állapotára nézve nőlen és a kinek vallása róm. kath., állása (foglalkozása) vasúti állomás felügyelői gyakornok, lakóhelye Bajmok, Vinkonci, születési helye Gyöngyös, ideje 1877. évi január hó 15-ik napja s a ki Szabó Antal és neje Budai Mária fia.

2. Kungl Erzsébet, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása róm. kath., állása (foglalkozása) háztartás, lakóhelye Bajmok, születési helye Szabadka ideje 1879. évi november hó 7-ik napja s a ki Kungl József és neje Lázich Anna leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívtnak mindazok, a kiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi előjáróságán (illetőleg anyakönyvezetője) után jelentésk be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Bajmokon és a „Bácska“ című lapban.

Kelt Bajmokon, 1899. évi november hó 17. napján.

Nagel Gyula,
 anyakönyvezető-helyettese.

4355. sz.
 kig. 1899.

Hirdetmény.

Alulírott erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy a karavukovai felső erdő 16-ik tagjában lévő alább részletezett vágások faanyagai tuskóirtási kötelezettséggel és 1900. évi március 31-éig terjedő kihalászási időtartamra felsőbb jóváhagyás fentartása mellett a karavukovai felső erdei erdőri laknál **1899. december hó 4-én** megtartandó nyilvános alkutárgyaláson eladatni fognak.

Az alkutárgyalási és szerződési feltételek előlegesen és az alulírt hivatal és a dorozslói m. kir. erdő-gondnokságnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

a) Tölgykultúra:

I. részlet 4-5 hold kikiáltási ára	287 frt 80 kr.
II. " 4-5 " " "	287 frt 80 kr.
III. " 4-5 " " "	287 frt 80 kr.
IV. " 4-5 " " "	287 frt 80 kr.
V. " 4-5 " " "	287 frt 80 kr.

b) Szarjerdő:

I. részlet 13 03 hold kikiáltási ára	1196 frt 58 kr.
II. " 13 04 " " "	1689 frt 40 kr.
III. " 13 03 " " "	1153 frt 34 kr.

Apatinban, 1899. évi november hó 16-án.

M. kir. erdőhivatal.

Hivatalos jelentés, miszerint Tittel község tagosítása ügyében a kitzülő bíró akadályozása miatt új határidő kitzendő.

11335. sz.
 Polg. 1899.

Végzés.

Jelen hivatalos jelentés folytán a f. évi november hó 14. napra kitzűtött szavazási határnap elhalasztatik, újabb szavazási határnapul **1899. évi december hó 2-ik napjának d. e. 8 órája** Tittel községhezához kitzetetik.

Felhívtnak ennélfogva Tittel község előjárósága, hogy jelen végzés egy példányát a községhezához szabályszerűen fűggesse ki, tartalmát egyekben és dobszóval és egyéni bemondással, vagy más a községben szokásos módon tegye közhírré, az idegen községben lakó birtokosokkal pedig jelen végzés tartalmát ajánlott levélben tudassa, különösen emelje ki, hogy a meg nem jelenők a tagosítást óhajtok számához fognak számítani.

Jelen végzés egy példánya a törvényszéki hirdetmény tábláján kifüggesztetni rendeltetik, egy példányát dr. Krónits István ügyvédnek a „Bácska“ című helyilapban leendő hirdetés végett kiadatik.

Ujból kiemeltetik, hogy a szavazás csak személyesen vagy kellőleg kiállított meghatalmazással igazolt meghatalmazott által gyakorolható és hogy a meg nem jelenők és illetve a szavazástól tartózkodók a tagosítást óhajtok számához fognak számítani.

Vége megjegyeztetik, hogy a kir. törvényszék 813/1899. sz. a. kelt végzéssel elrendelt a birtokkimutatásban eszközölendő pótlások az érdekelt felek hozzájárulásával a szavazást megelőzőleg a helyszínén fognak eszközöltetni.

Kelt Ujvidéken a kir. törvényszéknél 1899. évi november hó 9-én.

Radányi,
 kir. trvszéki bíró.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

49467. szám. alisp. 1899.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésemre bizott vármegye almási járásában elhalálozás következtében megürült és évi 220 frt fizetés, 30 frt lakpénz, 20 frt csizmapénz és természetbeni ruházattal (évente 1 sapka, 1 atilla, 2 kék nadrág, 1 vörös mellény, 1 teljes kanavász nyári ruha, valamint 3 évente egy báránypeléseste mente és 4 évente egy köppeny) javadalmazott járási hivatalosolgai állásra ezenel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanezen törvénycikk 17. §-ának c) pontjában körülírt követelményeknek megfelelően felszerelt kérvényeket **1899. évi december hó 15-ig** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zomborban, 1899. évi november hó 2-án.

Alispán helyett:
Vojnits István s. k.,
 főjegyző.

Polgári kifőző.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Zomborban, Rökus-utca 63. szám alatti házban folyó évi november hó 15-étől kezdve**

polgári kifőzőt

nyitok és a legjobb ízű ételeket szolgálom fel kihordásra és bennétezőknek. — Vasárnap és csütörtökön 5 tál, a többi napokon 4 tál ételt adok havi 26 forintért.

Több vidéki nagy városban és Zomborban is több évig a legelőkelőbb házaknál mint főzőnő voltam alkalmazva, ami elég bizonyosság arra, hogy a nagyérdemű közönség pártfogását a magam részére kinyerjem.

Főtörökvésem mindenkor oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönség részére a legizletesebb ételeket szolgálhassam ki.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását a magam részére kérve, maradok Zombor, 1899. évi november hóban

kész szolgálattal:

őzv. Kiss Andrásné.

3—3

6508. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó Gyulafalva községében lekészésén folytán üresedésbe jött és évi 300 frt fizetéssel és 20 frt anyakönyvi helyettesi díjazással javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázat hirdettetik s felhívják az állást elnyerni óhajtok, hogy minősítvényüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **folyó évi november hó 30-áig** nyújtsák be, mert a később beadottak figyelembe nem vétetnek.

Zombor, 1899. évi november hó 9-én.

Vujevich,
szolgabíró.

3—2

1473. szám.
1899.

Árverési hirdetmény.

A zombori m. kir. folyammérnöki hivatalnál hasznavehetlenné vált 5 drb ócska sülyesztő ponton **folyó évi december hó 3-án reggeli 9 órakor** a baracska téli kikötőben a hivatal szertárában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett eladtni fognak.

Zombor, 1899. november havában.

2—1

M. kir. folyammérnöki hivatal.

2197. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

O-Sztapár községében lemondás folytán megüresedett községi lovasrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívják mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket O-Sztapár község elöljáróságánál **1899. évi november hó 30-ik napjáig** adják be.

Ezen állással a közpénztárból havi utólagos részletekben fizetendő 200 frt évi fizetés és 100 frt lótarásra van egybekötve, míg a szabályrendeletti egyenrű házatot sajátjából tartozik beszerezni.

A pályázóktól a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelvnek tudása is megkívánatik.

Kelt O-Sztapáron, 1899. évi november hó 13-án.

Milits Szvetozár, **Abity Mladen,**
községi jegyző. 2—2 községi bíró.

STEBLER LAJOS
férfi szabó, férfi és női kalapkereskedő
Korzó, dr. Falcione Nándor-féle házban, Zomborban.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az **őszi és téli női és férfi kalapok** megérkeztek.

Mindenféle **ernyők** kaphatók.
Férfi öltönyöket mérték szerint a legpontosabb kiszolgálás és legolcsóbb árak mellett készítek.

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérem.

Stebler Lajos,
3—2 férfi szabó.

BITTERMANN NÁNDOR és FIA
KÖNYV- ÉS KÖNYVOMDAI INTÉZETE
ZOMBORBAN
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Községi nyomtatványokból nagy rakfár.
Papir- és írószerek a bevásárlási áron.
Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.
Községeknek három havi hitel.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.
Telefon szám: 18.

Itt megrendelhetők:
Váltók.
Gyászlapok.
Számok.
Levélfejek.
Névjegyek.
Eljegyzési és esketési kártyák.
Sima- és dombornyomatu monogrammok.

Itt megrendelhetők:
Hírlapok.
Művek.
Naptárak.
Táblázatok.
Falragaszok.
Körlevelek.
Tánevigalmi meghívók.
Táncrendek.
Étlapok.

Sztapári-uton levő 26. számú ház és beltelek egészben vagy részben eladó.
Bővebbet a tulajdonos: LANG GYULA városi tanácsnoknál.

4341. szám 1899.

Hirdetmény.

Alulirt hivatal részéről közhírré tétetik, hogy a tél folyamán kibaszulás alá kerülő alább részletezett vágások fakészletei az apatni m. kir. erdőhivatal irodájában **1899. évi november hó 29-én délelőtti 9 órakor** megtartandó nyilvános alkutárgyaláson a legtöbbet ígérőknek felsőbb jóváhagyás fentartása mellett eladtni fognak.

- Az eladandó vágások a következők:
1. Szöntai Fajzás 1900. évi (tuskóirtási kötelezettséggel) 58-10 k. hold 5048 frt kikialtási árral.
 2. Apatini Neugraten 1900. évi 23 60 k. hold 3198 frt kikialtási árral.
 3. Apatini Neugraben 1900. évi 32 90 k. hold 4605 frt kikialtási árral.
 4. Szöntai Sztaklár 1900. évi 53-90 k. hold 8474 frt kikialtási árral.
 5. Karavukovai Kameristye 23-70 k. hold 7179 frt kikialtási árral.

Kibaszulási időtartam a szerződés jóváhagyásától 1900. évi március 31-ig.

Az alkutárgyalási és szerződési feltételek alulirt hivatal és az illető erdőgondnokságoknál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Apatinban, 1899. évi november hó 15-én.

M. kir. erdőhivatal.

716. szám.
bv. 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíróság 49/98. száma végzése által dr. Seultéty Jenő hódásági ügyvéd által képviselt Hausz István és Beck Ferenc hódásági lakosok javára Gruya István lalittyi lakos ellen 95 frt tőke, ennek 1897. évi augusztus hó 31-ik napjától számított 5% kamatai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 385 frtra becsült lovak, tehének, kocsis stb. ingóságok nyilvános árverés urján eladtnak. Mely árverésnek az 1899. V. 447/3. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Lalittyon alperes lakásán leendő eszközzésére **1899. évi november hó 25-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a veuni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladtni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1899. évi november hó 2-án.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó

1961. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Veprovác községben egy gyalogrendőrvetetői állás üresedésben lévén, felhívják a pályázni kívánók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi december hó 20-ik napjáig** alulirt községi előjáróságánál nyújtsák be.

Évi javadalmazás készpénzben 288 frt havi utólagos részletekben, a ruházatot a rendőrvetető sajátjából tartozik beszerezni, a felszerelést a község adja.

A fizetésnek évi 325 forintra való felemelést kimondó községi határozat vármegyei jóváhagyás alá felterjesztetett.

Veprovác, 1899. november hó 15-én.

Faller Alajos, **Pollák Jakob,**
jegyző. bíró.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvomdájából.

Eladó.

Egy Cormick-féle két lónak való marokrakó aratógép.

Egy The Johustan Harnester Co.-féle két lónak való marokrakó aratógép.

Egy berlini Eckert H. F. gyártmányú 23 szoros két lónak való „Berolina” nevű vetőgép.

Egy Howard-féle szénaforgató egy lónak való.

Egy mútrágya-szóró egy lónak való.

Egy-egy lóra való széna-, szalma- és tarló gereblye.

Egy szelrostához való zsákoló készülék.

Egy szántóföld egyengető simító hevederrel.

5 drb erőmérő.

10 drb csoroszlya uj.

1 drb 8t águ burgonya kiszántó eketést előmunkálóval és indaemelővel.

5 drb sorközkapa, használható tengeri, répa és burgonya kapáláshoz.

5 drb altalajvas A. fejrészszel.

5 drb Mankókerék.

5 drb töltőtű eketést.

5 drb egészen új altalajvas fejrészszel.

4 drb ekeszarmeghosszabbító.

3 drb exstirpátor.

1 drb kukorica vetőgép bármint ekéhez alkalmazható.

1 drb 3 szárnyu vasfogas.

1 drb 3 szárnyu kis fafogas.

5 drb új eketést tartalek szántóvással és keresztkapocsossal.

1 répakiszántó.

1 8tágu eketést kukoricatöltőtű.

3 drb altalajvas.

3 drb ekeszarmeghosszabbító egész uj.

10 drb egész uj csoroszlya.

1 drb irányzó vasrud a kapáló géphez.

5 drb új egyes eketést.

1 drb léniazó, krumpli, kukorica és répavetéshez.

1 drb takarmányfüllesztő, hozzá külön füllesztőtartány.

1 kukoricamorzsoló.

1 kukoricadaráló.

1 szeckavagó.

1 két, akár egy lóra való járgány (Gepli).

3 drb kettőseke teljesen vasból és teljesen felszerelve. Dörner kernyajai kovacsmeister készítménye, mely a bácsmegeyi gazdasági egyesület ekeversenyén az első díjat nyerte.

1 drb Kühne-féle új vasfogas kerekeken járó.

A fenti tárgyak és gazdasági eszközök a legjobb cégektől u. m.: a Szak Rudolf lipcei, Majer szombat-helyi, Karov prágai, Schlick budapesti gyárakból szerezték be, csak néhány évig használtatván, a legjobb karban vannak és csak kevés gondozás mellett is, még vagy 10 évig igen könnyen kitartanak.

Értesítés szereshető nálam alulirotnál, ki készséges szolgálataimat ezennel felajánlom.

Zomborban, 1899. évi november hó 11-én.

Czedler János,
ügyvéd.

2053. szám.
kig. 1899.

Árlejtési hirdetmény.

A vármegye törvényhatósági közigazgatási bizottságának 4643. kigh. ex 1899. sz. a. kelt határozata folytán az ó-sztapári róm. kath. iskola és tanítói lakás felépítési munkálatoknak oszt. ért. 5484 frt 59 kr előirányzat szerint leendő foganatosítása engedélyeztetvén, ezen munkálatoknak vállalkozás útján való biztosítása céljából **1899. évi november hó 28-án délelőtti 10 órakor** O-Sztapár községében nyilvános szóbeli árlejtés és zárt ajánlati versenytárgyalás a járási főszolgabíró vagy helyettesének közbejötté mellett fog tartatni.

Felhívják a vállalkozni szándékozók, hogy a költségvetési összeg 5%-ának megfelelő 274 frt 23 kr bánatpénzzel, vagy ilyen értékű magyar állami papírokkal ellátott zárt ajánlataikat a nyilvános árlejtés megkezdése előtt alulirt elöljáróságánál nyújtsák be, vagy ilyen pénzüsséggel magukat ellátva, a szóbeli árlejtésen jelenjenek meg.

A tervek, költségvetés, vállalati részletes feltételek és egyéb ezen munkálatokra vonatkozó okmányok O-Sztapár község jegyzői irodájában naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt O-Sztapáron, 1899. évi november hó 9-én.

3—3 **Az előjáróság.**